

X kadencja



# **KANCELARIA SEJMU**

## **Biuro Komisji Sejmowych**

### **PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA**

- **KOMISJI ŁĄCZNOŚCI Z POLAKAMI**  
**ZA GRANICĄ (NR 2)**  
z dnia 21 grudnia 2023 r.



---

## Pełny zapis przebiegu posiedzenia

### Komisji Łączności z Polakami za Granicą (nr 2)

21 grudnia 2023 r.

Komisja Łączności z Polakami za Granicą, obradująca pod przewodnictwem posła **Zbigniewa Konwińskiego (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek:

- uzupełnienie składu prezydium Komisji,
- projekt planu pracy Komisji na okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Anna Goral** i **Leszek Jasiński** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Dzień dobry. Czas mamy odpowiedni, więc otwieram posiedzenie Komisji.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia obejmuje jeden punkt – rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 stycznia do 31 lipca 2024 r. Słyszałem, że są też propozycje do zmiany porządku.

Proszę bardzo, pani poseł.

**Posel Małgorzata Gosiewska (PiS):**

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Na samym początku, chciałam zgłosić jeszcze jeden punkt do porządku, czyli uzupełnienie składu prezydium naszej Komisji w ramach parytetów i wcześniejszych uzgodnień.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Dziękuję. Proponuję, żeby był to pierwszy punkt, a ten, który był przewidziany w porządku, stałby się punktem drugim. Czy są uwagi do tej propozycji? Jeśli nie, to przystępujemy do realizacji porządku.

Proszę bardzo, pani przewodnicząca Gosiewska.

**Posel Małgorzata Gosiewska (PiS):**

Dziękuję bardzo. Chciałabym zgłosić kandydaturę pana posła Jana Dziedziczaka, osoby od lat zaangażowanej w kwestie związane z opieką nad naszymi rodakami, żyjącymi poza granicami kraju. Do niedawna minister, pełnomocnik rządu odpowiedzialny właśnie za wsparcie Polaków. Niezwykle aktywny, nie trzeba rekomendować, bo każdy wie, każdy zna i każdy Polak, żyjący poza granicami, każda organizacja zna jego działania i bardzo konkretne wsparcie, jakie Polonia otrzymywała. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Dziękuję bardzo. Czy pan poseł Dziedziczak wyraża zgodę na kandydowanie?

**Posel Jan Michał Dziedziczak (PiS):**

Bardzo dziękuję. Wyrażam zgodę.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Dziękuję bardzo. W takim razie przystępujemy do głosowania nad wyborem pana Dziedziczaka na zastępcę przewodniczącego Komisji.

Proszę się zalogować. Może ręcznie zrobimy? Nie jest nas tak wielu. Ktoś z państwa jeszcze nie ma karty?

Już wszyscy? Dobrze. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za wyborem pana Dziedziczaka na zastępcę przewodniczącego Komisji?

**Posel Andrzej Tomasz Zapałowski (Konfederacja):**

Jestem za, ale mi się nie wyświetla...

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

Głosowało 24 posłów. Za – 23, jedna osoba wstrzymała się od głosu.

Stwierdzam, że pan Jan Dziedziczak został wybrany na zastępcę przewodniczącego Komisji. Gratuluję, panie pośle.

Przystępujemy do realizacji kolejnego punktu dzisiejszego posiedzenia – rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 stycznia do 31 lipca 2024 r. Otrzymałście państwo projekt drogą elektroniczną. W przedstawionym projekcie znalazły się tematy posiedzeń, ustalone i zaakceptowane w gronie prezydium Komisji. Dodatkowo, Komisja będzie opiniowała kandydatów na stanowiska konsułów generalnych RP, proponowanych przez MSZ oraz zajmowała się tematami, wymagającymi bieżącej reakcji. Projekt planu pracy został państwu doręczony.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Dodam, że na prezydium, na wniosek pana przewodniczącego Zapałowskiego, został umieszczony jeszcze jeden punkt, którego nie ma w tych materiałach, które państwo otrzymaliście, tak aby w pierwszym kwartale przyszłego roku zająć się następującą kwestią: informacja Ministerstwa Spraw Zagranicznych na temat sytuacji organizacji polonijnych na Ukrainie, Mołdawii i w krajach nadbałtyckich. Prezydium wyraziło zgodę na umieszczenie tego punktu w pierwszym kwartale 2024 r. Może wpisujemy wprost – niech to będzie miesiąc marzec.

Czy są inne propozycje do porządku?

Proszę bardzo, pan poseł Gliński.

**Posel Piotr Gliński (PiS):**

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w związku z bezprecedensowym i bezprawnym atakiem na media publiczne w Polsce, proszę w trybie pilnym o wprowadzenie do planu pracy Komisji tematu „informacja ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na temat funkcjonowania i finansowania TVP Polonia, TVP Wilno” i wszystkich innych aspektów polskich mediów publicznych, bo to także Polskie Radio dla Zagranicy, dotyczących Polaków i Polonii za granicą. Bezprawne działania ministra w tym obszarze są zamachem na polską demokrację. W ramach tej Komisji, powinniśmy rozpatrywać ten temat jako podstawowy.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Dziękuję. Jest propozycja pana posła Glińskiego. Rozumiem, że ta propozycja, która się pojawiła i została zgłoszona przez przewodniczącego Zapałowskiego nie budzi wątpliwości, tak że możemy uznać, że jest ona w tym pierwotnym projekcie przygotowanym przez prezydium.

Czy są inne propozycje do porządku?

Proszę, pan Dziedziczak.

**Posel Jan Michał Dziedziczak (PiS):**

Bardzo dziękuję. Chciałbym przyłączyć się do obu głosów, które tutaj padły – zarówno przegląd sytuacji naszych rodaków na Litwie, na Łotwie, a także w Mołdawii jest jak najbardziej zasadny. Chciałbym zdecydowanie dołączyć się do słów pana premiera Piotra Glińskiego. Dodam jeszcze jako osoba, która 12 lat była w tej Komisji, że dotychczas w każdym planie pracy było spotkanie na temat telewizji Polonia, na temat Polskiego Radia dla Zagranicy. Dzięki decyzjom naszego rządu, dochodzi teraz jeszcze TVP Wilno. Myślę, że całkowicie zasadne byłoby to, gdyby to spotkanie odbyło się szybko, jak najszybciej, bo myślę, że wszyscy jesteśmy zainteresowani, jak będzie wyglądać sytuacja zdaniem ministerstwa kultury, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, które finansuje działalność TVP Polonia, TVP Wilno i Polskiego Radia dla Zagranicy. Prosimy o to spotkanie, bo jest powszechny niepokój środowisk polonijnych. Otrzymujemy maile, uwagi, co będzie dalej z TVP Polonia, z TVP Wilno.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Dziękuję.

Najpierw pani przewodnicząca Gosiewska, a później pan poseł Bosacki.

**Posel Jan Michał Dziedziczak (PiS):**

Przepraszam. Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to uprzejmie prosiłbym o rozważenie dodania, w tym naszym półroczu, punkt o sytuacji odbieranych dzieci przez instytucje zajmujące się dziećmi w Norwegii i w Niemczech. Prosiłbym też o rozważenie dodania informacji na temat konsulatów, które są objęte naszą działalnością. Jeśli byłoby to możliwe, to prosilibyśmy o wykaz konsulatów generalnych, kandydatów na konsulów generalnych, którzy muszą stanąć przed naszą Komisją. W żadnym wypadku to nie jest zarzut, tylko pytanie wyłącznie techniczne. Będziemy wdzięczni za informację na ten temat – jak wygląda umowa naszej Komisji z MSZ na temat tego, kto ma stawać przed naszą Komisją. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Dziękuję. Przypomnę, że do 15 grudnia mieliśmy czas, aby składać propozycje do planu pracy na pierwsze półrocze i te propozycje pracy na pierwsze półrocze, to są propozycje, które spłynęły do sekretariatu Komisji. Przyjmujemy plan na pierwsze półrocze, jakby nie liczył, to mamy jeszcze siedem półroczy, oczywiście, jeżeli kadencja będzie pełna.

Pani przewodnicząca Gosiewska i pan poseł Bosacki. Później pani poseł Wanda Nowicka i pan poseł.

**Posel Małgorzata Gosiewska (PiS):**

Panie przewodniczący, na tej Komisji zawsze mieliśmy taką zasadę, że nad planem pracy dyskutowaliśmy jeszcze podczas posiedzenia i nic nie stało na przeszkodzie, by proponować punkty w trakcie posiedzenia. Tak było na przestrzeni wszystkich kadencji. W tej Komisji udawało nam się zawsze pracować w miarę ponad podziałami, zajmując się naszymi rodakami poza granicami kraju.

Po drugie, jako członek społecznej rady TVP Polonia też odbieram sygnały zaniepokojenia od naszych rodaków. Popieram wniosek pana posła profesora Glińskiego o jak najszybsze wprowadzenie tego punktu z udziałem ministra kultury, ale też ministra Spraw Zagranicznych, byśmy wiedzieli, w jakim kierunku będzie zmierzać w tym zakresie nowa koalicja rządząca.

Mam jeszcze taką propozycję, ponieważ w tej kadencji w tej Komisji jest bardzo wielu nowych parlamentarzystów, którzy do tej pory nie pracowali w Komisji, może warto by było, abyśmy np. co drugą Komisję poświęcili na jeden punkt na dany region świata z żyjącą tam Polonią. Tak, aby wysłuchać plan Ministerstwa Spraw Zagranicznych, czy innej instytucji, która będzie bezpośrednio zajmowała się finansowaniem działań polonijnych w tym zakresie, ale z udziałem organizacji polonijnych z tego regionu, który byśmy omawiali. Tak, aby organizacje mogły poprzez internet, poprzez łącze zaprezentować się i pokazać swoje działania, przedstawić oczekiwania od polskiego rządu, ale też przede wszystkim od nas – od parlamentarzystów.

Chciałabym prosić państwa o dużą aktywność, włącznie z wyjazdami i odwiedzaniem naszych rodaków z okazji różnych uroczystości, których oni się podejmują. Oni potrzebują tego kontaktu i bardzo wysoko cenią sobie wizyty parlamentarzystów, niezależnie od ugrupowania, jakie reprezentują, patrzą na nas, jak na przedstawiciela Polski, jak na przedstawiciela polskiego Sejmu. Mam nadzieję, że te wyjazdy polonijne nie będą w żadnym stopniu ograniczane przez nowe prezydium Sejmu. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Wyjazdy to chyba inna kwestia.

Pan poseł Bosacki i pani poseł Wanda Nowicka.

**Posel Marcin Bosacki (KO):**

Chciałem odnieść się do wniosku pana posła Glińskiego. Oczywiście, wbrew temu, co mówi pan poseł Gliński, to, co dzieje się obecnie w mediach publicznych jest przywracaniem właściwego porządku prawnego w Rzeczypospolitej oraz ich pluralistycznego charakteru. To taka wstępna uwaga. Oczywiście byłbym za tym, żeby obecne nowe władze telewizji, nie tylko ministerstwa, opowiedziały przed naszą Komisją na temat

tych kanałów przeznaczonych dla Polonii. Właśnie dlatego, że mamy teraz do czynienia z fundamentalną, dużą i dobrą zmianą w mediach publicznych, zresztą, co widać po wynikach wyborów, z całą pewnością popieraną również przez większość Polonii, to uważam, że wbrew temu, co mówił poseł Dziedziczak, nie powinno to być na pierwszym lub drugim posiedzeniu w styczniu, tylko raczej dajmy czas nowym władzom ministerstw oraz Telewizji Polskiej na przemyślenie sprawy. Myślę, że powinno to być mniej więcej w środku przyszłego kwartału – w marcu lub kwietniu. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Pani poseł Nowicka.

**Posel Wanda Nowicka (Lewica):**

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pozwalam sobie złożyć poprawkę, głównie z tego powodu, że jestem bardzo nową członkinią tej Komisji – zostałam chyba powołana wczoraj. W związku z tym nie doszła do mnie informacja o tworzeniu planu pracy, w związku z czym nie miałam możliwości zgłaszania swoich propozycji w innej formie.

Chciałabym odnieść się do lipcowego pkt nr 7, gdy mamy zajmować się Niemcami. W tym przypadku interesuje mnie głównie pkt nr 2, dotyczący nauczania języka polskiego w Niemczech. Domyślam się, że podjęta jest kwestia nauki języka polskiego akurat w Niemczech, a nie np. we Francji, w Anglii, w Stanach Zjednoczonych, z uwagi na to, że, jeśli chodzi o Niemcy, to język niemiecki... My też nauczamy języka polskiego, oczywiście do czasu, kiedy skandaliczną decyzją ministra Czarnka, gdy dzieci obywateli i obywaterek polskich, pochodzenia niemieckiego zostały pozbawione dwóch z trzech godzin nauczania języka niemieckiego, ale to się oczywiście zmieni.

Jeśli chodzi o mniejszości narodowe i etniczne uczymy w Polsce również innych języków. Myślę, że jest bardzo zasadne, żeby rozszerzyć ten punkt o informację na temat stanu oświaty polonijnej na Litwie i na Białorusi, bo akurat tam są rzeczywiście ogromne problemy, jeśli chodzi o nauczanie języka polskiego. Myślę, że jest nie tylko uprawnione, ale także konieczne, to, że, jeśli zajmujemy się nauczaniem języka polskiego w tych krajach, którego języka nauczamy także u siebie, to trzeba zbadać sytuacji i otrzymać informację, jak wygląda tam nauka języka polskiego.

Pozostaje jeszcze kwestia pkt nr 3 „informacja na temat realizacji postanowień traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie”. Nie orientuję się, więc mam pytanie: jeżeli mamy traktaty z innymi krajami, akurat nas interesującymi, o dobrym sąsiedztwie, to myślę, że warto by było zająć się też tymi innymi krajami i realizacją traktatów. Dobrze się w tym nie orientuję, państwo zajmujecie się dłużej tymi kwestiami Polonii. Byłabym nawet wdzięczna, czy są też traktaty z innymi krajami sąsiedzkimi na temat tej...

**Głos z sali:**

Są.

**Posel Wanda Nowicka (Lewica):**

Myślę, że w tej sytuacji warto by było zrobić oddzielny punkt, który będzie poświęcony właśnie realizacji tych traktatów o dobrosąsiedztwie z innymi naszymi sąsiadami. To tyle. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Czy ja dobrze zrozumiałem, bo padło już parę wniosków? Czy pani proponuje rozszerzenie punktu, który jest w lipcu, tak? Dobrze zrozumiałem?

**Posel Wanda Nowicka (Lewica):**

Są tutaj dwa warianty. Jeden taki, że pierwszy i trzeci idzie jak jest, a punkt drugi jest skoncentrowany nie tylko na języku niemieckim, ale też na innych językach. Ewentualnie można przemodelować ten punkt, tak że zajmujemy się językami polonijnymi, nauczającymi właśnie w tych krajach, w których my również nauczamy tych języków – litewskiego, czy białoruskiego – i też tymi stosunkami dobrosąsiedzkimi. Być może

jest to dość skomplikowane, więc może przenieść ten pkt nr 3 na oddzielne spotkanie, żeby zająć się realizacją traktatów o dobrym sąsiedztwie.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Czyli również innymi?

**Poseł Wanda Nowicka (Lewica):**

Tak, zdecydowanie, z naszymi sąsiadami. Żeby zrobić punkt poświęcony realizacji traktatów o dobrym sąsiedztwie w innych krajach.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Ktoś zgłaszał się jeszcze wcześniej. Proszę bardzo.

**Poseł Przemysław Drabek (PiS):**

Panie przewodniczący, pan powiedział o dacie 15 grudnia, ale nie było wcześniej posiedzenia. Znamienna data i koalicja 13 grudnia...

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Panie pośle, panie pośle...

**Poseł Przemysław Drabek (PiS):**

Ale momencik. Proszę mi nie przerywać. Bardzo proszę, żeby nie odbierał mi pan głosu, bo chcę dokończyć swoje zdanie. Uważam, że absolutnie powinniśmy...

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Nie, właśnie jestem od tego.... Panie pośle, mówiłem o tym, i chcę, żeby to wybrzmiało, że do 15 grudnia wszyscy państwo otrzymaliście informację, że jest czas na składanie swoich propozycji. Tyle.

**Poseł Przemysław Drabek (PiS):**

Tak, ale chcę dokończyć.

Znamienna data spowodowała to, że 13 grudnia zawiązała się koalicja, która wprowadziła takie metody, że 20 grudnia w sposób bezprawny zaatakowała porządek prawny w Polsce, wykorzystując uchwałę Sejmu do tego, żeby bezprawnie zajmować polskie media. Wyłączenie sygnału telewizyjnego jest totalnym skandalem. Otrzymuję ogromną ilość informacji, że ludzie są naprawdę zaniepokojeni i zadają pytanie...

**Głos z sali:**

Jaki to ma związek?

**Poseł Przemysław Drabek (PiS):**

Ma związek z tym, że mamy odpowiedzieć Polakom za granicą, co się dzieje. Uważam, że ten...

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Ale spokojnie. Pan poseł już kończy. Spokojnie.

**Poseł Przemysław Drabek (PiS):**

Dotknąłem chyba czuły punkt – ten 13 grudnia wam tak na sercu leży, że nie chcecie o tym rozmawiać. Panie przewodniczący, mam prośbę, żeby wniosek pana premiera profesora Glińskiego rozpatrzyć na najbliższym posiedzeniu Sejmu, bo to jest temat bardzo ważny i trzeba o nim rozmawiać teraz. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Dziękuję bardzo. Co będzie na posiedzeniu Sejmu, to o tym nie odważę się decydować.

Kolejna jest pani poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk. Tak?

**Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):**

Tak.

Dziękuję bardzo za umieszczenie lipcowego punktu, bo to była moja propozycja. Odpowiem pani poseł, ponieważ jestem z dwudziestopięcioletnim stażem. Niestety nie da się połączyć tego z innymi językami, bo temat traktatu z Republiką Federalną Niemiec i aspektami, które są w nim zawarte i nie są respektowane przez stronę niemiecką, zawierają się między innymi w edukacji, w oświacie. Nie da się na jednym

posiedzeniu połączyć informacji, czy dyskusji o wszystkich, ponieważ jest to materia tak obszerna, że zapraszając gości, którzy muszą zarezerwować sobie na parę miesięcy wprzód przyjazd, miejsce noclegowe. Nie mogą spotkać z czymś takim, że przyjadą na 5 minut na Komisję, która nie wyczerpie tematu albo na Komisję, która się nie odbędzie. W związku z tym podejmowaliśmy ten temat wielokrotnie.

Pani mówi, że nie orientuje się pani z innymi państwami. Jeżeli chodzi o traktaty i współpracę z Polonią i pkt nr 1, 2 i 3, które są ze sobą nierozzerwalne, to jest tak obszerna tematyka, że niestety jest zbyt mało czasu albo potrzebujemy aż tak dużo czasu, żeby zając się tylko i wyłącznie respektowaniem praw Polaków w aspekcie edukacyjnym i informację MSZ, żeby móc z tymi środowiskami... Być może trzeba zaprosić kogoś, kto reprezentuje mniejszość niemiecką, żeby to skonfrontować, żeby to się odbyło.

W związku z tym proszę pana przewodniczącego i prezydium, żebyśmy pozostali przy takiej formule, która od lat się sprawdza. Z racji wielu tematów, które trzeba podjąć i wysłuchania naszych gości, jeżeli połączylibyśmy to z innymi językami, to będzie zrobione, przepraszam za określenie, „po łebkach”. Nikt nie będzie z tego zadowolony. Do końca niemożliwe jest, żeby wszyscy byli usatysfakcjonowani, ale przynajmniej zrobimy to maksimum, na które wskazuje nasze doświadczenie.

Jeżeli mielibyśmy mówić o innych językach, to bardzo bym prosiła, żeby zaprosić Polonię, która reprezentuje nasze środowisko w innych państwach, żeby poświęcić całą Komisję nauczaniu na Litwie, czy w każdym innym kraju. Bardzo o to proszę, ja jestem za tym. Przy tym punkcie, bardzo prosiłabym, żeby skupić się tylko na tym traktacie, z którego wypływa ten pkt nr 1 i 2, żebyśmy mogli rzetelnie porozmawiać na ten temat.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Dobrze. Proszę o skondensowane wypowiedzi. Mamy też inne obowiązki poselskie.

Pani Wanda Nowicka chciała ad vocem.

Parę osób jeszcze się zapisało i kończymy, i przystępujemy do rozstrzygania w głosowaniu.

**Posel Wanda Nowicka (Lewica):**

Akurat, jeśli chodzi o nauczanie języka polskiego w innych krajach i nauczanie innych języków w Polsce, to ten temat jest mi bardzo dobrze znany, z racji tego, że jestem przewodniczącą Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych. Chcę panią zapewnić, że na Litwie, czy na Białorusi są o wiele bardziej poważne problemy, jeśli chodzi o nauczanie języka polskiego niż w Niemczech. Jeżeli mamy mówić o priorytetach, o sprawach palących, o sprawach ważnych, to w takim razie zaczniemy od tych problemów.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Proszę bardzo, pan poseł Adamowicz.

**Posel Piotr Adamowicz (KO):**

Dziękuję, panie przewodniczący. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, występuję jako członek tejże Komisji tudzież Komisji Kultury i Środków Przekazu. Sugeruję, rozważenie połączenia prac Komisji, czyli tej Komisji z KSP. Mam tutaj na myśli dwa projekty: informacja na temat stanu i ochrony polskiego dziedzictwa kulturowego za granicą – stanowisko przedstawia minister kultury i dziedzictwa narodowego oraz punkt kwietniowy nr 2: informacje na temat promocji kultury polskiej za granicą i również przedstawia Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dziękuję uprzejmie.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pan poseł.

**Posel Kamil Wnuk (Polska2050-TD):**

Nie mam takiego doświadczenia w tej Komisji, jak państwo – dziesięcioletniego, dwudziestoletniego, tylko ledwo od miesiąca jestem posłem na Sejm. Natomiast, chciałem serdecznie podziękować koleżankom i kolegom za wprowadzenie tych punktów do planu pracy Komisji na pierwsze półrocze. Wydaje mi się, że zakres prac jest dosyć szeroki i jeżeli dobrze się na nim skupimy i zrobimy go porządnie, to jest na tyle dużo zająć,



żeby zrobić to rzetelnie, że nie powinniśmy wchodzić w kompetencje i w zakresy innych Komisji, tylko skupić się na tym, do czego ta Komisja została powołana, czyli łączność z Polakami za granicą i wsparcie naszej Polonii. Jest co robić w tym zakresie.

Chętnie skorzystam z dotychczasowego doświadczenia pań posłanek i panów posłów, żeby prowadzić te prace jak najlepiej i jak najrzetelniej.

Apel do pana przewodniczącego, żeby skupić się zwłaszcza na tematyce, dotyczącej prac tej naszej Komisji i tego, co powinno być w jej zakresie, a nie wchodzić w kompetencje innych Komisji. Dziękuję serdecznie.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Dziękuję. Jeszcze pani poseł Gajewska. Pan poseł Dziedziczak będzie ostatnim głosem i będziemy rozstrzygać to wszystko w głosowaniu.

**Posel Kinga Gajewska (KO):**

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pozwolę sobie skłonić się jednak do propozycji pani poseł Doroty Arciszewskiej-Mielewczyk, bo wydaje się, że sama struktura oświaty w Niemczech, która ma formę federalną, bo przecież każdy kraj ustala tę oświatę i finansowanie zadań oświatowych w kontekście nauki języka polskiego. Jest to temat bardzo szeroki. Wydaje się, że lipiec jest terminem bardzo stosownym, bo będzie zmieniane rozporządzenie, o którym wspomniała pani poseł Nowicka, dotyczące finansowania nauki języka niemieckiego w Polsce i będzie ono konfrontowało się bezpośrednio z negocjacjami z rządem federalnym Niemiec, więc ministerstwo edukacji będzie miało duże pole do popisu i będzie mogło pochwalić się, właśnie w lipcu, rezultatami tych konsultacji i rozmów. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Dziękuję. Pan poseł Dziedziczak.

**Posel Jan Michał Dziedziczak (PiS):**

Dziękuję bardzo. Chciałbym stanowczo wesprzeć ten punkt zaplanowany na lipiec w związku z relacjami polsko-niemieckimi. Myślę, że jest to pełny punkt, bo na sytuację Polonii w Niemczech składa się przede wszystkim kwestia oświaty polonijnej i oczywiście też pochylenia się nad traktatem. To jest taki elementarz. To jest bardzo dobrze sformułowany punkt. Pytanie, rozumiem, że pani poseł Nowicka...

**Posel Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):**

Na następne półrocze.

**Posel Jan Michał Dziedziczak (PiS):**

Pytanie na następne półrocze. Odnoszę się trochę do propozycji pana przewodniczącego Zapałowskiego, który w propozycji wymienił kilka obszarów. Uważam, że to jest dobre spojrzenie. Gdybyśmy wchodzić w to szczegółowo, to moglibyśmy powiedzieć o sytuacji Polaków na Litwie i realizacji traktatu z 1994 r. To też jest pomysł. Zostawiam to do decyzji prezydium Komisji. Zachęcam do tego.

Jeśli chodzi o uwagę pana posła Adamowicza, to uważam, że, jeśli chodzi o relacje z ministerstwem kultury – informacja na temat stanu polskiego dziedzictwa kulturowego za granicą, to jest marzec pkt nr 1, to jest to bardzo dobry punkt i on konieczny powinien się znaleźć. My, jako posłowie Komisji polonijnej, monitorujemy to, jak państwo polskie opiekuje się polskim dziedzictwem narodowym poza granicami kraju, co bezwzględnie jest naszym obowiązkiem. Natomiast na temat promocji polskiej kultury za granicą, uważam, że ten punkt może być zbędny, więc jestem w stanie się zgodzić, mówimy o kwietniu pkt nr 2. Musimy pilnować, aby nie dublować się z dyplomacją publiczną, która jest domeną MSZ i ministerstwa kultury.

Mam też pytanie do pana przewodniczącego, czy wzorem ubiegłych lat przewidujemy np. odwiedzanie całą Komisją tych najbliższych, bardzo ważnych ośrodków polonijnych? Mam na myśli: Polacy na Litwie, Zaolzie, ewentualnie Berlin. Są to miejsca, gdzie można dojechać autokarem całą Komisją, co generuje niskie koszty, a myślę, że takie Komisje byłyby bardzo cenne, zwłaszcza, że, jak wspomnieliśmy – wśród nas jest bardzo wielu

posłów debiutujących w tej Komisji, byłoby dobrze, żeby zobaczyli na miejscu środowisko polskie, chociażby na Litwie, czy w Republice Czeskiej.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Tak, oczywiście.

Ostatni głos, naprawdę ostatni głos, 30 sekund dla pani przewodniczącej. Myślę, że uda się zmieścić w 30 sekundach. Całą poprzednią kadencję mieściłem się w 30 sekundach, więc myślę, że pani też jest.

**Posel Małgorzata Gosiewska (PiS):**

Panie przewodniczący, nie życzę sobie wyznaczania 30 sekund, natomiast i tak zawsze mówię krótko i konkretnie. Do pani poseł Nowickiej mam taką jedną uwagę – oświata polska na Białorusi, to nie jest dobry temat, aby rozmawiać o niej w tej chwili na forum Komisji, która jest transmitowana, otwarta, bo część tych zajęć odbywa się w warunkach wręcz konspiracyjnych. Natomiast, jeśli chodzi o sytuację Polaków, żyjących na Białorusi, to wprowadzaliśmy, co jakiś czas, w sytuacjach, jakiegoś większego zaostrzenia, dodatkowe posiedzenie Komisji poświęcone sytuacji Polaków, żyjących, uwięzionych np. Andrzeja Poczobuta itd. Jest to niezależne od planu pracy Komisji. Dzieje się to w sytuacjach kryzysowych. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Wyobrażam sobie, że możemy zrobić Komisję w trybie niejawnym i wtedy ten problem częściowo znika.

Szanowni państwo, mam wrażenie, że część z tych propozycji jest jednak ujęta w propozycji porządku pracy na pierwsze półrocze, bo chociażby styczeń mamy napisany w ten sposób – informacja na temat źródeł finansowania i kierunków wydatkowania środków na rzecz Polonii i Polaków za granicą. Mieści się w tym TVP Polonia? No pewnie można również o TVP Polonia w tym punkcie rozmawiać. Jak spojrzymy, to parę innych punktów jest również bardzo pojemnych i mieszczą się w nich inne tematy.

To jest pierwsze półrocze. To nie jest tak, że jeśli przyjmiemy to na pierwsze półrocze, to w marcu, kwietniu, czy czerwcu nie może być innego punktu. Możemy to dokładać w trakcie. Naszym obowiązkiem jest do 29 grudnia przyjąć plan pracy Komisji na pierwsze półrocze. Moja propozycja jest taka, że po wysłuchaniu wszystkich państwa głosów one trafiły do prezydium Komisji, gdzie będziemy nad nimi pracować, tak żeby były uwzględnione albo w pierwszym, albo w drugim półroczu.

Musimy teraz przyjąć plan pracy na najbliższe półrocze. Proponuję, żeby przyjąć ten plan, który przedstawiło prezydium Komisji z tą korektą, którą zgłosił pan poseł Zapałowski.

Przystępujemy do głosowania.

**Posel Piotr Gliński (PiS):**

Widzę, że nie chce pan głosować nad moim wnioskiem.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Powiedziałem, że składam wniosek, dalej idący, żeby przyjąć propozycję prezydium. Natomiast, w mojej ocenie, pana wniosek zawiera się w pkt nr 2 w styczniu.

**Posel Małgorzata Gosiewska (PiS):**

Nie zawiera się, panie przewodniczący.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Przystępujemy do głosowania, tak? Proszę o zalogowanie się.

**Posel Małgorzata Gosiewska (PiS):**

Przepraszam, czyli nie głosujemy nad zgłoszonym wnioskiem? On jest kompletnie inny niż pozostałe, które można ująć w punktach. Wniosek pana posła profesora Glińskiego jest odrębnym punktem do planu pracy. Tak jak zawsze bywało na posiedzeniach Komisji łączności, chcemy porozmawiać na temat TVP Polonia. Panie pośle, to jest temat naszej Komisji, wbrew temu, co pan mówił, mówię do naszego nowego parlamentarzysty, ponieważ Polonia i Polacy żyjący poza granicami kraju, słuchają i oglądają, właśnie z tej

telewizji czerpią informacje o tym, co dzieje się w kraju, ale też w innych rejonach świata, gdzie żyje Polonia. Dlatego jest to temat ważny dla naszej Komisji.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

To jest oczywiście temat ważny i jak powiedziałem – zawiera się w innym punkcie. Jeżeli będziecie chcieli go państwo szczególnie wyodrębnić w drugim półroczu, to nie widzę przeszkód, żeby umieścić go w planie pracy. Natomiast nie możemy teraz wciąż opowiadać tego samego i przerzucać się argumentami. Musimy przyjąć plan pracy na pierwsze półrocze.

Przystępujemy do głosowania. Przykro mi, jesteśmy w trakcie głosowania.

**Posel Małgorzata Gosiewska (PiS):**

Nie, przecież był wniosek pana posła Glińskiego o wprowadzenie. To był wcześniejszy wniosek.

**Posel Przemysław Drabek (PiS):**

Jest wniosek. Proszę przegłosować pierwszy wniosek.

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

Skladam wniosek, dalej idący do przejścia do głosowania do tego, co przedstawiło prezydium Komisji. Wniosek pana posła Glińskiego zawiera się w styczniu w pkt nr 2, a także w kwietniu. Możemy oczywiście rozmawiać o planie pracy na przyszłe półrocze, a także zmieniać w trakcie pracy Komisji w czasie najbliższego pierwszego półrocza.

Mam inną ocenę i celowo nie opowiadam o polityce. Nasi posłowie odnieśli się do wypowiedzi pana posła Glińskiego. Mam inną ocenę tego, co dzieje się w mediach publicznych. Powiedziałbym, że fundamentalnie inną, ale nie będę tego podnosił, bo nie jest to teraz miejsce ani czas.

Jesteśmy w trakcie...

**Posel Piotr Gliński (PiS):**

Rozumiem, że jak trzeba brać odpowiedzialność za niszczenie demokracji w Polsce, to pan nie jest politykiem, tak?

**Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):**

O niszczeniu demokracji przez 8 ostatnich lat mógłbym dużo opowiadać i dużo widziałem.

Jesteśmy teraz w trakcie głosowania. Kto jest za przyjęciem planu pracy? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o podanie wyników. I ten jeden głos proszę doliczyć, tak...

Głosowało 31 posłów. Za – 17, przeciw – 13, jedna osoba wstrzymała się od głosu.

Dziękuję bardzo. Plan pracy na pierwsze półrocze został przyjęty.

Mimo tych emocji, a w polityce emocje są czymś naturalnym, życzę wszystkim państwu zdrowych, spokojnych świąt Bożego Narodzenia i wszystkiego najlepszego w nowym 2024 r. Wszystkim rodakom na świecie, którzy być może oglądają obrady naszej Komisji, życzę wszystkiego najlepszego, dobrego. Do usłyszenia i do zobaczenia.